

آموزش کودکان راهکاری برای ایجاد توسعه پایدار و حفظ محیط زیست

سمانه مشکل گشا^۱، دکتر مقدی خدابخشیان^{۲*}

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد رشته معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ایران
samane.moshkelgosha@yahoo.com

۲- عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خوراسگان)، Meghedy_design@yahoo.com

چکیده

موضوع آموزش و تربیت کودکان و نوجوانان در عرصه محیط زیست و به طور کلی طبیعت و علاقمندی آن ها نسبت به آن به عنوان یک گام بنیادی در جهت تغییر نگرش جامعه به طبیعت مورد توجه است. کودکان در سنین حدود ۵ تا ۱۲ سال نسبت به عناصر مختلف تشکیل دهنده طبیعت و بخصوص قسمت های متحول و متحرک آن ، توجه ذاتی دارند. آموزش رفتارهای درست زیست محیطی باید از دوران کودکی فرا گرفته شود تا تبدیل به یک باور ذهنی گردد، این باور کودک را مؤلف می کند تا از زیستگاهی که در آن زندگی می کند، محافظت نماید. کلید رفع بحران های زیست محیطی در آموزش و اصلاح رفتار انسان با محیط پیرامونش است. اهمیت و ضرورت این تحقیق از این جهت است که کودک در ارتباط دوستانه ای با طبیعت و زمین قرار گیرد و تلاش کند تا دانش و احساس مسئولیت در او را ارتقاء نماید. هدف اصلی این پروژه ، طراحی مجموعه آموزشی-تفریحی برای کودکان با ایجاد فرهنگ حفظ محیط زیست می باشد. طراحی با توجه به عناصر کالبدی-محیطی برانگیزاننده کودکان و ایجاد اخلاق حفظ محیط زیست در کودک به کمک معماری از دیگر اهداف پژوهش می باشد. این پژوهش در درجه اول به سه حوزه مهم و اصلی "معماری" "محیط زیست" و "کودک" تقسیم می شود که برای دستیابی به نتیجه مطلوب باید شناخت کامل و درستی از هر سه به دست آید. روش تحقیق در این پژوهش توصیفی - تحلیلی است که به صورت میدانی و کتابخانه ای انجام شده است.

واژه های کلیدی: معماری، تفریح ، بازی، کودک ، آموزش، محیط زیست

۱- مقدمه

صدمات حاصل از تخریب طبیعت توسط انسان ها و وخیم تر شدن وضعیت بحران زیست محیطی و مسأله کاهش آلودگی های زیست محیطی و به حداقل رساندن این آلودگی ها با استفاده از آموزش و فرهنگ سازی از دوران کودکی تا بزرگسالی بسیار حائز اهمیت است، در حال حاضر انسان ها با توسعه روزافزون شهرها و نیز افزایش بلند مرتبه سازی ها و عدم توجه به سازگاری بناها با طبیعت، باعث بروز مشکلاتی برای محیط زیست شده اند. بدون هماهنگی انسان با طبیعت ، زندگی امکان پذیر نیست و انسان باید خود را ملزم به رعایت اصولی کند که مکانیسم و ساز و کار طبیعت را از بین نبرد. عصر صنعت اگرچه بسیاری از معضلات بشر را حل کرده، ولی متأسفانه رابطه منطقی انسان را با محیط بریده است. این را می توان به دو گونه تعبیر کرد: یکی آنکه آیا اصولاً فناوری باعث این انسداد می شود یا اینکه بشر به نحو صحیح از فن آوری استفاده نمی کند [۱] مشکلات زیست محیطی که به دست انسان به وجود آمده است تماماً نمی تواند با بکارگیری فناوری صرف حل شود، بلکه